

Naročnina listu: Celo leto 80 din., pol leta 40 din., četrt leta 20 din., mesečno 7 din. Izven Jugoslavije: Celo leto 160 din. Inzerati ali oznanila se zaračunajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Niša Straža

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poština plačana v gotovini.

«Niša Straža» izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se more govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure. Rokopisi se ne vračajo. Nezaprite reklamacije so poštne proste. Telefon interurban št. 113.

99 številka.

MARIBOR, dne 16. oktobra 1925

Poglavje o licemerstvu.

Znani francoski pisatelj 17. stoletja Molière je spisal veseloigro z naslovom: »Tartuffe«. Kakor že označuje ime, je glavna oseba te igre človek, ki je poln licemerstva in hinavstva. Tartufferija, hinavstvo, licemerstvo, in sicer v superlativu je to, kar uganja »Jutro« v ulogi branitelja svobode. Saj jih ni hujših gazitelj in zatiralcev svobode, kakor so pri nas samostalni demokratje. Kaj je ta stranka počenjala pri letošnjih volitvah v narodno skupščino, je še v svežem spominu širših krogov, zlasti uradniških in delavskih slojev. Uporabljala je vsa sredstva moralnega in materialnega terorja.

Pritisk, ki ga je ta stranka ob volitvah izvrševala na uradništvo, je bil ne samo nečuden, marveč po ustavi in državnih zakonih direktno kazniv. Uradniki so se sili, da so morali vstopiti v samostalno demokratsko stranko. Kdor ni imel dokumentarnega potrdila, da je član demokratske stranke, je bil stigmatiziran (ožigosan) kot protidržaven element. Kdor ni dal obveznih obljub, da bo na dan volitve glasoval za kandidate samostalne-demokratske stranke, je bil izpostavljen najhujšim šikanam.

Samostalni demokratje so uganjali prave orgije krivičnosti in nasilja. Uradniki, ki niso brezpogojno plesali tako, kakor so zahtevali razni demokratski glavači, so morali čutili na svojem telesu bič osvete. Brez razloga so jih premeščali ter pošiljali daleč proč od njih lastne familije. Učitelji, ki niso bili po godu demokratskim poglavarjem, ker so bili na sumu, da čutijo z ljudstvom ter spoštujejo njegove narodne in verske svetinje, so se kar na tučate premeščali. Nastavljeni in delavci so bili primorani glasovati za samostalno demokratsko listo, ker se jim je pretilo z odpustom iz službe ali z odpovedjo dela.

In ta stranka ima drznost, ne samo da govori o svobodi, marveč da celo hoče svobodo braniti proti drugim! To dela »Jutro« v svojem broju dne 14. oktobra, v katerem napada ljubljanskega škofa g. dr. Jegliča ter mu očita teroristične akte napram podrejeni mu duhovščini.

»Jutro« navaja neko pismo, ki ga je baje ljubljanski škof pisal »duhovnikom, o katerih je zvedel, da po svoji vesti ne morejo več soglašati s politiko SLS«.

Ne vemo, ali je to pismo pristno in kako je »Jutrovcem« prišlo v roke. Ne vsebuje pa ničesar, česar ne bi mogel pisati škof, ki si je svest svoje velike odgovornosti pred Bogom, cerkvijo in narodom. Nasprotno je dolžnost škofa, ki je na višini svojega visokega položaja in mesta, opomniti in posvariti duhovnika, »kateri je še vedno v struji, ki nasprotuje premišljeni želji škofovi in navodilom sinodalnim.« Primeren in potreben je tudi opomin pred »nasprotniki krščanstva, ki nameravajo, kako bi še bolj razcepili duhovnike in jih odtrgali od škofa, in kako bi škodovali gospodarskim zavodom SLS, ki je edina stranka, stoječa na verskih načelih.«

Stopnjevanje demokratskega licemerstva je v tem, da skuša »Jutro« škofa pobiti s papežem. Kakor da bi liberalci boljše poznali navodila in namene rimskega papeža kakor ljubljanski škof! To je tako neumno in hkrati tako hudobno, da v tem oziru klasični farizeji sv. pisma »Jutrovske« liberalce komaj dosega.

Kako neumno je samostalno-demokratsko licemerstvo, dokazuje »Jutrovo« pozivanje na pismo papeža Pija X. nemškemu kardinalu Fischerju l. 1906. Papež v tem pismu naroča, da je treba katolikom pustiti »popolno in neograničeno svobodo v zadevah, ki se vere ne tičejo.« Popolnoma pravilno, in to zahtevamo po papeževem navodilu tudi mi. Toda v programih in v delovanju stranke so tudi take zadeve, ki se vere tičejo. In v teh zadevah ni katoličanom dana svoboda, marveč je njihova striktna dolžnost, da se pridružijo stranki, ki v teh vprašanjih stoji na katoliškem stališču. In to je med Slovenci edino SLS.

Ker se samostalno-demokratsko glasilu sklicuje na papeža Pija X., nam ne more zameriti, da ga spominimo na opomin, ki ga je isti papež izgovoril na naslov francoskih katoličanov in vobče vseh katoličanov. Leta 1904 je namreč Pij X. med avdienco rekel Delarbru, bivšemu podpredsedniku francoske državne zbornice, da se katoličani v obrambo svojih verskih svetinj morajo brigati za politiko ter se politično udejstvovati. V kateri stranki? Sigurno samo v tisti, ki ima obrambo verskih svetinj na svojem programu. Pri nas je to edino SLS.

»Jutrovci« nam ne bodo zamerili, ako jim poleg papeža Pija X. še citiramo sedanjega papeža Pija XI. Pri sprejemu svetovne katoliške mladinske zveze, ki se ga je udeležilo 4000 članov kot zastopnikov 26 narodov, dne 23. septembra letošnjega leta, je Pij XI. med drugim v svojem govoru izjavil: »Ako se cerkvi očita politika, ker se bojuje za svojo svobodo, za svetost familije in za šolo, za posvečevanje Bogu namenjenih dni,

je to krivično. Cerkev s tem ne dela politike, marveč samo izpolnjuje naloge vere.«

Braniti torej svobodo cerkve proti prepotenci (prevladi) države, braniti svetost familije in zakramentalne zakonske zveze, braniti pravico cerkve do šole: to je po papeževih besedah verska dolžnost. In kako se more ta verska dolžnost v javnosti izpolniti? Edino le v okvirju stranke, ki ima te točke v svojem programu, in sicer kot bistvene, neoddatne točke svojega programa. In to je v Sloveniji edino SLS.

Mi dobro vemo, kaj vodi »Jutro« v njegovih napadih na katoliške škofo zlasti na velezaslužnega ljubljanskega škofa. Namen liberalcev in lažisvobodomisleccev je, razcepiti duhovščino in vrste slovenskega ljudstva, ki stoji v taboru SLS. Pa se motile, gospodje liberalni licemerci! Vrste slovenskega ljudstva so krepko strnjene, stoje čvrsto in trdno. In sredi med njimi stoji slovenska duhovščina kakor skala!

Politične beležke.

Pašič se je vrnil v sredo zjutraj v Beograd in takoj je po režimskih listih nastala tišina, zlasti kar se tiče rekonstrukcije vlade in posebej še Radičevega vstopa v vlado. Zanimivo je, da nekateri režimski listi naenkrat — sicer prav diskretno — pišejo o gotovi radikalni skupini, ki ni ravno najbolj zadovoljna z RR vladno zvezo. Ta skupina naj bi bila še posebno proti temu, da bi Radič postal podpredsed vlade. Če bi Pašič slučajno zopet zbolel, bi bil Radič fiktivni vladni predsednik in to se ne sme zgoditi. Iz vsega tega sklepa del režimskega tiska, da še bo Pašič rabil precej časa za proučevanje položaja v radikalni stranki in njenem klubu. Torej vse ima zopet Pašič v rokah! — tgr

Izmožgavanje Slovenije. V finančnem odboru je poslanec dr. Kulovec zahteval ob finančnega ministra pojasnilo, kako to, da plačuje Slovenija za 100 odstot. več, kot ji je predpisano po proračunu in kaj pravi minister k znani okrožnici finančnega delegata v Ljubljani, ki priganja uradništvo še k strožjemu izterjevanju. Finančni minister je odvrnil, da je tako okrožnico sam odredil, ker se mu zdi popolnoma v redu, da Slovenija več plača kot druge pokrajine, ker je polna tovarn, bank in drugih podjetij. To ministrovo mnenje je brez primera v sodobni finančni politiki. Minister nima menda na celem svetu tovariša, ki bi si upal na tak način opravičevati brezmejno izkoriščanje kake pokrajine. Če bi slovenski davki ostali v Sloveniji za slovenske potrebe, potem bi se v gotovih ozirih še dalo reči, naj plačuje Slovenija preko predpisov, ker ima ob svojem tako razvitem gospodarstvu in javnem življenju večje potrebe. Ko pa slovenski davki gredo iz Slovenije, se pa prekomerna bremena ne dajo drugače imenovati, kakor krivična kazen za slovensko pridnost in podjetnost. — Ob tolikem izmožgavanju Slovenije in ob takem motiviranju finančnega ministra se še pa v Sloveniji najdejo ljudje, ki priporočajo, naj politika ogromne večine slovenskega ljudstva krene na druga pota in naj se zavržejo temeljna načela, da bi minister mogoče malo popustil pri obremenjevanju Slovenije. — tgr

Pribečević z Radičevimi metodami. Šef samostojnih demokratov Pribečević se je v opoziciji nekaj časa samo jezil, potem se je pa le začel razgledovati okrog po primernih metodah opozicijonca in kakor nalašč se je končno odločil za metode Stjepana Radiča. Dokler je bil Radič v opoziciji, je imel ob nedeljah ljudske shode, sedaj je pa nedeljske shode prevzel Pribečević. Kadar je imel Radič kot govornik bolj slab dan, je samo zmerjal batinaše, Pribečević pa ima kot govornik navadno slabe dni in ker ne zna niti pisanih in smešnih prisposod, so njegovi govori od začetka do kraja samo zmerjanje. Nekdaj je vsako nedeljo Radič »rušil« beograjske vlade, sedaj pa vsako nedeljo »ruši« vlado Pribečevića. Razlika je samo v tem, da je Radič s svojim nesrečnim jezikom res zrušil eno vlado v Beogradu, dočim Pribečević tega ne more. Nekdaj je Radič psoval gospodo, danes jo pa psuje Pribečević. Samo, da je Radič psoval gospodo tako, da je seljak lahko kar zagrabil, ko pa Pribečević govori, da se radičevci samo vozijo v avtomobilih in pijejo šampanjec, pa vsi slučajni seljaški poslušalci takoj občutijo, da samo radi tega tako zmerja, ker sam nima več ministrskega avtomobila. Pa ne samo pri shodih, ampak tudi v časopisni polemiki so se samostojni demokratje nazvali Radičevih metod. Kakor si je Radič poprej po potrebi izmislil kakega »uglednega« angleškega, ruskega, amerikkanskega ali druge politike, tako je prišla nedavno tudi samostojno demokratska »Riječ« z »uglednim angleškim politikom«, ki svojega imena sicer ne pusti izdati, a pri tem ravno tako, kakor vsi nekdanji anonimni Radičevi prijatelji širnega sveta, prav gostobesedno razlaga, da je sedanja vladna politika sploh napačna in da hoče še posebej Stjepan Radič beograjske politike odvrniti od zapadnoevropskega tipa k boljševisko-azijatskemu. Ko šef samostojnih

demokratov kolikor more in zna posnema in prevzema Radičeve metode, se mora svet vprašati, kaj bi se le bilo, ko bi mož govoril toliko jezikov kot Radič in bi kot opozicijonalec napravil tudi kako turnejo po svetu. Če samostojno demokratski prvak sam kaj napiše, vedno pristavlja čisto po Radičevu nekaj o »zlatega peresu« poročevalca pri zadnjem shodu, a če bi imel nekaj več jezikovnega znanja, da bi se lahko podal v svet, potem bi šele bilo lepo, ko bi po sličnosti svoje politike opisoval kake sijajne in ugledne politike italijansko-fašistovskega, špansko-diktatorskega, rumunsko-bojarskega in sličnega kova. — tgr

Radikali in strankarsko uradništvo. Zadnji Radičev poset v Beogradu se od mnogih strani tolmači kot poskus pridobivanja radikalov za večje spremembe med uradništvom. Radič je baje zahteval, odnosno ponovil že prej stavljenе zahteve, naj se premestijo ali odpustijo vsi oni uradniki, ki so se poprej politično eksponirali po navodilu samostojnih demokratov ter so svojo oblast podredili agitaciji. V »Politiki« se oglašaja sedaj neki radikal s trditvijo, da stojijo radikali na stališču, da med uradništvom ne sme biti nobenih sprememb, ker bi bil to velik greh proti zavednemu in nacionalnemu uradništvu, ki je neglede na pripadnost k radikalom ali samostojnim demokratom delalo po navodilih iz Beograda ter je ponekod celo v življenjski nevarnosti delalo za državne interese. Radikali so baje samo za to, da se odpustijo oni uradniki, ki so proti tedanji opoziciji nastopali na svojo roko ter delali proti vladnim namenom. — Če je to res izjava kakega odločilnega radikala, ni nobenega dvoma o tem, da radikali sami sebe predstavljajo za državo ter svoje interese označujejo z državnimi interesi. Pritiski višjih uradnikov na nižje, zlasti na občinske predstavnike, zlorabe na voliščih, agitacija v uradih in vse drugo, kar se je počenjala pri zadnjih volitvah, se ne da utajiti in če današnji režim ne bo nikogar našel in kaznoval, ker je počenjal kaj takega na lastno roko, je gotovo, da si hočejo radikali obdržati v pripravljenosti stari aparat za nasilne volitve. — tgr

Kraljeve besede.

Vsi državljani so spremljali z največjim zanimanjem govore, ki jih je izrekel kralj na svojem potovanju skozi Črno goro in Dalmacijo. Brezdvomno je, da bodo kraljeve besede ostale v najboljšem spominu, ne samo prisotnim, ampak sploh vsem Srbom, Hrvatim in Slovencem. Narodno navdušenje za vladarja ni prav nobena zasluga režima, ampak ravno nasprotno, kraljeve besede so v mnogih ozirih povod, da se še bolj graja delovanje nekaterih vladnih politikov. Zadnjič smo po »Slobodni Tribuni« navajali, kako so nekateri ministri ugotavljali, da je skozi desetletja zbrano navdušenje za vladarja južnih Slovanov, tokrat našlo svoj izraz, ter vprašali, kako to, da ministri v sedmih letih niso ničesar storili za ta narod, o katerem sami vedo, da je tako navdušen ne samo sedem let, ampak že dolga desetletja za državo južnih Slovanov in za njenega vladarja.

Tokrat pa podajamo nekaj iz »Narodne Politike«, glasila hrvatske ljudske stranke, ki pravi med drugim: »Posebno pomembne so te kraljeve besede: »Diven narod, a strašno siromaštvo! To ne sme tako ostati! Iz same Korčule je odšlo letos v Brazilijo 1200 ljudi. To je prava izgubljena bitka! Temu se mora odločno napraviti konec.« —

Kralj je s to svojo izjavo, pravi »Narodna Politika« zadel ob najintimnejši občutke nas Hrvatov. Že tedaj, ko so v drugi polovici 19. stoletja začeli Hrvati seliti v vedno večjem številu v Ameriko, so bili hrvatski rodoljubi v velikih skrbeh nad to pojavo. Osnovali so se načrti za pomoč narodu. Vsi so videli, da je naša zemlja po narodi bogata, da je to pravzaprav naša Amerika in da našim sinovom ne bi bilo treba bežati v tujino s trebihom za kruhom. Načrti so pa ostali samo načrti in narod je še nadalje zapuščal svojo rodno grudo. Danes imamo nad pol milij. samo hrvatskih izseljencev. Po Slavoniji in po naših drugih plodnih krajih so se pa širili tuji kolonisti, dočim se za hrvatske seljake v manj rodovitnih krajih ni nihče znal in mogel brigati.

Po razpadu Avstro-Ogrske je hrvatski seljak pričakoval, da se bodo izpolnile srčne želje njegovih dedov: da bo dobil prostora da se razširi, da bo dobil zemljo in da mu ne bo treba zapuščati rodnega praga. Naenkrat pa toliko razočaranje! Sestavil se je nekaj načrt za notranjo kolonizacijo, pokrajinska vlada v Zagrebu je popisovala članstva siromašnih rodbin, da bi se po tej evidenci izvajala notranja kolonizacija po socialnih potrebah, strankarji, ki so izvajali agrarno reformo, so pa delali po drugih načrtih in merilih. Za temelj notranje kolonizacije se ni vzela socialna pravica, ampak strankarska ali druga pripadnost. Notranja kolonizacija se je izvedla mimo Hrvatov in proti Hrvatom. To je bil velik udarec za hrvatskega seljaka.

S tako agrarno reformo so postali Hrvati nezadovoljni in v srcih je vzraslo ogorčenje, ki se ni prenehalo. Hrvatska ljudska stranka je zahtevala v parlamentu, da se agrarna reforma in notranja kolonizacija izvede po socialni pravici. Nasprotovala je temu, da se z njo okristijo samo pravi in fabricirani dobrovoljci. Predsednik stranke je zahteval od ministra Miletića (radikala) statistiko, da bi se enkrat videlo, koliko zemlje so dobili Hrvati. Minister Miletić je tako statistiko obetal, a svojih obljub ni izpolnil. Pa je tudi brez statistike lahko vsek slepec videl, da so Hrvati ostali prikrajšani.

Sedaj pa pride kralj, ki noče, da bi ga kaj delilo od naroda in da bi se mu na potovanju kazale Potemkinove vasi. Zgražal se je nad strahoto naše emigracije in pravi radi same Korčule: »To je vendar izgubljena bitka! Temu se mora odločno napraviti konec!«

Mi smo že več takih bitk izgubili. Ne samo v preteklosti, ampak tudi v sedanjosti. Če bi kralj nadaljeval pot v hrvatsko Primorje, bi videl tam enake žalostne pojave, a če bi prišel v Zagorje, bi videl, kako brezštevilne družine z velikim članstvom životarijo na zemljiščih izpod dveh oralov površine. Tudi med Srbi je pomanjkanje zemljišč, a največ tega zla je med Hrvati, ki tvorijo tudi večino izseljencev iz naše države.

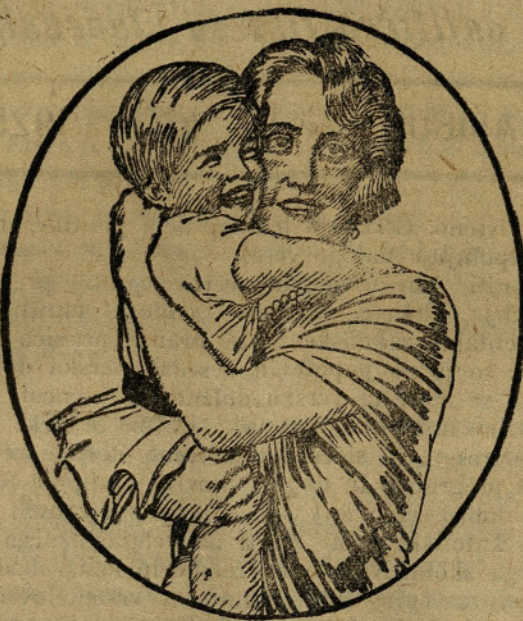
Ko se je hrvatska ljudska stranka borila v parlamentu za avtonomijo, za pravično izvajanje notranje kolonizacije in za pravične kmetijske in delavske zakone, so radičevci stali ob strani ter godrnjali, da so to »drobtinice«, za katere se ni vredno boriti. Sedaj so pa prišli tako daleč, da so obesili na klin ne samo republiko in konfederacijo, ampak tudi avtonomijo. Pa vendar imajo priliko, da izposlušajo hrvatskemu seljaku vsaj »drobtinice«, katere so poprej prezirali. Naj poskrbijo, da se odpravijo vzroki bega v tujino, naj omogočijo hrvatskim kmetom iz najsiriomašnejših krajev življenje na domači zemlji in v domovini. Drugi ustavni faktor je za to, Radič, ki se postavlja že za podpredsednika vlade, tudi ne more biti proti ravno tako, kakor njegova stranka kot druga v vladni koaliciji. Krona je izrazila svojo željo, narod jo je sprejel in nadejno pozdravil, vladne stranke pa naj dokažejo, ali so sposobne, delati za dobrobit naroda ali pa mislijo samo na sebe.

Tako »Narodna Politika«, podobne zahteve pa bi lahko še citirali iz mnogih drugih listov. Vse zahteve so popolnoma upravičene, v skladu so tudi z izjavami vladarja, a če si predočimo delovanje vladnih zaveznikov, pridemo do žalostnega spoznanja, da strankarji, ki so sedaj na vladi, najmanj upoštevajo vladarjeve besede. Radič se sicer zavzema za osnove posebnega izseljeniškega oddelka v področju zunanjega ministrstva, a to v prvi vrsti le zato, da bi svojega prijatelja dr. Kežmana vrnil za državnega podtajnika. Radikalni ministri so se izkazali s svojimi plitvimi izjavami. Najhuje si je privoščil finančni minister dr. Stojadinovič. Črnogorski veterani dologletnih vojn in invalidi so v razgovoru s kraljem omenili, da ne dobivajo svojih pokojnin in invalidskih podpor. Kralj je začuden vprašal zraven stoječega finančnega ministra: »Kako to?« — Ta je pa odgovoril: »Menda še niso dobili rešenja.« — Ta odgovor je zgovoren za celo knjigo. Ljudje imajo do oskrbe in podpore pravico, a ne dobi jo ničesar, ker se ni izdalo rešenja, ker finančni minister in njegovi uradi niso izdali potrebnih pismenih nalogov, da se izvrši, kar je po pravici in zakonu. Žalostno je, da moramo ravno mi imeti ministra in vlado, ki v sedmem letu ne ve, kaj je z rešenjem pravic in zakonito predpisanih zadev skrajno potrebnih državljanov. — tgr

Po svetu.

Pogajanja v Locarnu. Iz dosedanjega poteka pogajanj in posvetovanj v Locarnu se da sklepati, da bodo pogajanj v Locarnu sigurno rodila pozitivne uspehe. Zavezniki, kakor Nemci so pokazali zelo mnogo dobre volje in dosedaj se je s pogovori med posameznimi ministri posrečilo najti kompromisne formule za vsa važnejša vprašanja. Jurišni strokovnjaki bodo samo morali še podrobno precizirati te formule, katere bo potem konferenca na plenarni seji sprejela. Poleg renškega varnostnega pakta so Nemci pristali na arbitražne pogodbe z Poljsko in Čehoslovaško, ki so zlasti slične renskemu paktu ter rezervirajo Franciji pravo intervencije za garantiranje omenjenih pogodb. Vsa jurišna vprašanja so podvržena mirovnemu razsodišču v Haagu, politični ali teritorialni spori pa pridejo pred Zvezo narodov. Dobro voljo Nemcev za garantiranje vzhodnih mej je pripisovati držanju Angležev, ki so postali vsled Čičerinovega poseta v Varšavi, mnogo bolj prijazni napram Poljski, boječ se, da ne najde Rusija v njej novega zaveznika. V Locarnu je dne 14. t. m. došel tudi Mussolini, da prisostvuje v imenu Italije podpisom garancijskih pogodb. Podpis bržkone Nemci ne bodo zavlačevali, ker jim nudijo zavezniki mnoge koncesije, kot izpraznitev kölnskega področja, izpremembe v komisiji, ki upravlja s Saarsko pokrajino in poleg tega zblizanje med nemško in francosko veleindustrijo za ureditev odnosov v renskem področju.

Kongres narodnih manjšin v Ženevi. Dne 15. t. m. se je pričel v Ženevi kongres evropskih narodnih manjšin. Zastopane so sledeče skupine: Madžari (iz Čehoslovaške, Jugoslavije in Rumunije), Ukrajinci (iz Poljske in Rumunije), Poljaki (iz Litve, Nemčije in Čehoslovaške), Slovenci (iz Italije in Avstrije), Belo-

Zdravje in sreča

Mamica in otročiček, vsa čista
dehtita žarita svežosti, okusna,
oskrbovana. Veselo zdravje se
smeje z lestečimi zobmi.

Dnevna gojitev s »Kalodontom«
je najsigurnejša pot, da obvaru-
jete lepoto in zdravje Vaših zob.

rusi (iz Poljske), Rusi iz (Estonske, Latiške in Poljske), Lužički Srbi (iz Nemčije), Židje (iz Lotiške, Litve, Poljske in Rumunije), Nemci in Litvanci iz Poljske, Danci (iz Nemčije) in Švedi (iz Estonske). Kot gosti se udeležijo kongresa tudi Katalonci. Svrha kongresa je, ustvariti med narodnimi manjšinami skupno sodelovanje in skupno reševanje problemov narodnih manjšin.

Drznost rumunskih razbojnikov. V bližini Craiove v Rumuniji so razbojniki ponoči ustavili simplon ekspres, ki vozi iz Rumunije preko naše države v Pariz. Banditi so prisilili potnike, da so jim izročili vse dragocenosti, nakar so se umaknili. Za razbojnike so oblasti takoj odposlale zasledovalne oddelke.

Iz Slovenije.

Promocija. Dne 14. t. m. je bila na vseučilišču v Gradcu promovirana za doktorico modroslovja gđ. Helena Tomišek, strokovna učiteljica v Mariboru, hči gimnazijskega ravnatelja g. dr. Jos. Tomiška. — Poleg filozofije sta glavni stroki njenega doktorata prehistorija in slavistika; univerzitetne študije je dovršila na univerzah v Gradcu, Strasbourgu in Parizu.

Pogreb vlč. g. kaplana Antona Peršuh pri Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Udeležba: dolga vrsta faranov, potem 32 duhovnikov, žalujoči starši, bratje, sestre. Cerkveni govor: p. Gabrijel Planinšek, rojak. Sv. maša in sprevod: dekan Alojzij Sagaj. Pevski zbor zapel pri hiši: »Vigred se povrne«, ob grobu: »Nad zvezdami.« Staršem in bratom ter sestram sožalje!

Mesečni shod č. gg. duhovnikov III. reda bo v sredo, 21. t. m. ob pol 5. uri. — Vodstvo.

Lavantinski duhovščini, starejšinom in prijateljem »Slomška«! Vrnili smo se s 1. oktobrom zopet v zatišje zidovja mariborskega bogoslovja, otresli takoj prve dni med duhovnimi vajami raz sebe prah, ki se nas je oprijel tekom počitnic, oblekli novega človeka secundum legem in se s pridnostjo lotili dela pri gradnji naše duhovne stavbe. Naš cilj je in mora biti: postati možje molitve, možje učenosti in možje ljubezni. Vse to se nam nudi tukaj v bogoslovju v obilni meri. Spoznali pa so že naši predniki, da še vse to ne zadostuje, da je treba za življenje še nečesa drugega, česar nam drugi dati ne morejo, kar si moramo priboriti sami, to je namreč one vsestranske izobrazbe, onega kozmopolitizma, ki ga v današnjem času organizacij rabi prav vsakdo, ki hoče prosvetno delovati med narodom. Zavedajmo se, da se je pred 25 leti pričelo 19. stoletje! Dr. Eder izraža v svoji krasni knjigi »Die heiligen

Pfaden« sledečo, prav aktualno misel: Danes ni več tako, kakor je bilo pred 25 leti, ko je duhovnik užival čast in spoštovanje že zato, ker je bil pač duhovnik, ker je nosil bel kolar in črno suknjo. Danes teh časov več ni! Naš katoliški pokret bo uspel samo takrat, ako bomo v vsakem selu, vsepovsod imeli na razpolago duhovnike, svete, visoko in moderno vsestransko naobrazene, kakor jih zahteva današnji čas. Kako hoče duhovnik voditi katero naših mladinskih organizacij, ako nima pojma o modernem mladinskem gibanju po Evropi, ako ne pozna vsaj važnejših kulturnih stremeljenj sodobnega človeštva. »Nemo dat, quod non habet.« Bili so časi, ko duhovnik vsega tega ni rabil, a danes brez vsega tega biti ne more. — Ravno to vsestransko življenjsko izobrazbo hoče dati svojim članom naše centralno bogoslovsko društvo »Slomšek.« Toda, kako naj društvo izvrši to svojo nalogo, ko pa njegova blagajna premore komaj toliko, da si plačamo vsaj par slov. revij! Naši pogledi pa segajo tudi čez meje naše države. In drugi stroški? Predali naše knjižnice že par let niso, razen kake malenkosti, dobili nobene novitete. Ravno to je vzrok, da se obračamo danes do Vas, č. gg. duhovniki, starejšini in prijatelji »Slomška«, da nam z denarnimi prispevki priskočite na pomoč. Opustili smo za letos ono razpošiljanje okrožnic (novi odbor smo javili po časopisju), ki so jih navadno ob začetku leta dobili naši starejšini. Naj to okrožnico nadomesti ta skupen apel in prošnja. Saj časopise bere danes prav vsakdo. Zavedamo se slabega stanja, v katerem se nahaja naša duhovščina, resnica pa je vseeno, da je nekaj takih, ki bi nam lahko pomagali. Vsak dinar je dobrodošel, vsak dinar je hvaležno sprejet. Naj ne gre ta prošnja mimo Vas, dragi bratje, brez odziva! Saj mora sicer »Slomšek« svoje širokopotezno delovanje med svojim članstvom popolnoma okrniti, saj mora zamreti v naših dušah ves mladostni idealizem. O našem delovanju med letom Vas bomo, č. gg. starejšine, kratko obveščali po naših časopisih. Hvaležna srca pričakujejo pomoči! — Predsednik.

Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne, bivšim slovenskim vojakom. V letih grozote in trpljenja 1914—1918, ste morali zapustiti svoj dom. Povsod, kjer je divjala kruta svetovna vojna, tam je bil tudi slovenski vojak. In minula je vojska, vračali ste se v svoj domači kraj. Vaše veselje pa ni popolno, ker nebroj vaših bratov, prijateljev in tovarišev, s kojimi ste skupno trpeli, ni bilo med vračajočimi. Pobrala jih je vojna. Širom naše domovine in daleč preko naših mej spijo večno spanje. Posebno ob prazniku Vseh svetnikov se jih spominjate. Pokažite svojo ljubeč do njih na ta način, da pošljete svoj prispevek »Odboru za postavitve spomenika v svetovni vojni preminulim vojakom v Mariboru«, kateri se je nadel nalogo, da postavi žrtvam svetovne vojne v Mariboru, dostojen spomenik in pa da uredi in upravlja vojaško pokopališče na Pobrežju pri Mariboru, kjer počiva več tisoč vojakov vseh narodnosti in ver. Naj ne bo slovenskega vojaka, ki ne bi poslal svojega prispevka v ta namen. S tem bo najlepše počastil spomin svojih tovarišev in prijateljev. In ob prazniku Vseh Svetih bo v tvojem srcu vladala notranja zadovoljnost, da si prav storil. Stori torej svojo dolžnost in oddolži se se padlim vojakom, njim v spomin, sebi v čast. Zveza slovenskih vojakov, pododbor v Mariboru.

Likvidiranje dolgotrajnega procesa. Pred mariborskim senatom se je te dni končala obširna in dolgotrajna razprava proti 27 prekmurskim kmetom in delavcem radi umora orožnikov. Dne 26. avgusta preteklega leta je v Zgor. Bistrici v Prekmurju razjarjeno ljudstvo napadlo tri orožnike, ki so prišli ponoči v vas preoblečeni v civilno obleko, da bi lažje izsledili nekega begunca. Kmetje pravijo, da so smatrali orožnike za roparje, ter so jih zato prijeli, zvezali in med pretepanjem peljali v Dolnjo Lendavo. Vsled tepenja in raznih poškodb je eden od orožnikov umrl. Po obširni preiskavi je bilo mnogo osumljencev zaprtih, ki so stali že dvakrat pred poroto, toda vsled raznih ovir so morale biti obravnave preložene. Pred senatom, kateremu je predsedoval nadsvetnik g. Stergar, se je vršila končna razprava proti 27 obtožencem. Dva sta obsojena na tri, štiri na 2 in pol, nekaj na 1 in pol do 1 leta, ostali pa na 8 mesecev razen dveh, ki sta dobila 6 tednov zapora. — Obtožence sta zagovarjala dr. Hojnik in dr. Štor, ki sta pledirala za oprostitve ter sta proti obsodbi vložila vzklic in ničnostno pritožbo.

Težka poškodba vsled padca. V Radvanju je padel s senika 10 letni Anton Rišner. Zadobil je težke notranje poškodbe ter so ga morali radi nevarnega stanja odpeljati v bolnico.

Odkritje spomenika padlim vojakom. V nedeljo, 25. oktobra se vrši v Novi Štifi pri Gornjem gradu slovesno odkritje spomenika za v vojni padle in pogrešane vojake. Slavnost se vrši ob 10. uri predpoldne.

Dnevne novice.

Spot med sedanjim in prejšnjim prometnim ministrom. Sedanjega prometnega ministra g. Radojeviča imenujejo mnogi »ministra železniških kart«. Ta naslov ni tako napačen, ker je gospod minister stopil v ospredje ter je celo vzbudil veliko pozornosti in zanimanja ravno s svojo akcijo glede železniških kart. V drugih ozirih in poslih svojega področja ni vzbudil prav nobene pozornosti in zdaj je že na tem, da se bo rešlo: s kartami je začel in radi železniških kart gre. S kartami začeti in s kartami končati je pač ministrsko delovanje, ki doslej še nima primera. Kakor znano, se je minister gospod Radojevič po precejšnjem času svojega ministrovanja naenkrat zmislil, da je treba revidirati izdane proste železniške karte ter razne

vozne olajšave. Od dneva, ko si je to izmislil, datira njegova silna vnema. Začetkoma so vsi pričakovali, da se bo revizija voznih olajšav izvršila pravilno ter da bo konec korupcije in zlorab z železniškimi kartami. Prvi avgust, ko je ministrova revizija začela, je pokazal, da je akcija brez sistema in da vodi ministra neka zagonetna vnema, ki ne ustvarja samo silen nered, ampak odpira tudi vrata novim zlorabam. Vnema je gnala ministra g. Radojeviča celo tako daleč, da je začel radi železniških kart napadati in obtoževati svojega prednika, sicer tudi strankarskega tovariša, g. Staniča. Sedanji prometni minister je izdal statistiko pod prednikom izdanih prostih železniških kart. Iz te statistike se je videlo, da so po nekaterih progah vozili vlaki s polnimi prvimi razredi, a le s par plačanimi sedeži. Ni prav nobenega dvoma o resničnosti teh navedb, ni pa tudi nobene gotovosti, da bi bilo sedaj veliko bolje. Že sama revizija od 1. avgusta dokazuje svojo brezplodnost s tem, da se je delalo največ nepriključnosti onim, ki imajo pravico do prostih kart in voznih olajšav in ki po pravem ne bi bili potrebni prav nobene revizije. Od mnogih strani se zatrjuje, da se sedaj delijo vozne olajšave še vedno neupravičeno in da se tako cela stvar vrši samo po drugem ključu. Prejšnji prometni minister g. Stanič je sedaj v beograjski »Politiki« obširno odgovoril svojemu nasledniku gospodu Radojeviču. Gospod Stanič da razume, da so nepravilnosti pri izdajanju voznih olajšav in prostih kart že stara stvar, pri kateri je on v toliko nedolžen, da je ni ustvaril in ne povečal. Pač pa je g. Radojevič že dolgo poprej, predno je postal minister, hlepel po vseh teh nerednostih za svojo osebo. G. Stanič očita gospodu Radojeviču, da je hotel enkrat celo brezplačno vožnjo v London in nazaj. Kljub nasprotovanju odgovornih činiteljev, je to tudi dosegel. Potem mu očita, kolikokrat se je po privatnih poslih vozil z drž. avtomobili ter je potem za taka pota predložil še račun, kot da bi bil na uradnem potovanju. Take stvari zahtevajo kazensko odgovornost in v svrhu morebitne preiskave, navaja g. Stanič celo številke avtomobilov, s katerimi se je sedanji prometni minister in veliki revizor železniških kart poprej privatno vozil okrog po državi. — tgr

Interpelacija radi Radičevih izjav. Komaj se je sestel finančni odbor, je samostojno demokratski poslanec dr. Svetislav Popović že vprašal finančnega ministra, kaj je na raznih Radičevih izjavah o ameriškem posojilu za našo državo. Minister je odvrnil, da o teh izjavah ne ve drugega kot to, kar je bral, pripomni pa, da je slučajno bral samo nekatere Radičeve izjave, vseh pa ne ulegne. Minister meni, da je Radičevo govorjenje o ameriškem posojilu, ki naj bi se pobiralo pri naših izseljencih, prav interesantno, pristavlja pa, da se o tem ni nikdar nikjer razpravljalo. Radič je šef stranke in odgovarja za vse svoje izjave sam ali pa s svojo stranko vred. — tgr

Spremembe v diplomatski službi. Nedavno so vladni listi nenadoma začeli poročati o spremembah v diplomatski službi. Za gotovo se je napovedovala izmenjava našega poslanika v Rimu. Dosedanji poslanik Antonijevič naj bi bil odpoklican in na njegovo mesto bi pa prišel znani Tiča Popović, ki je sedaj v Budimpešti. Govorilo se je celo, da bo ob tej priliki imenovan poslanik za Moskvo. Sedaj pa kar naenkrat sami vladni listi poročajo, da so se spremembe v diplomatski službi preložile na poznejši čas, češ, da zunanja situacija ni primerna za kako spremembo. Jasnejšega poročila glede neprimernosti zunanje situacije pa ni nikjer izslediti. — tgr

Konferenca jugoslovanskih škofov v Zagrebu. V sredo so se sestali jugoslovanski škofje v veliki dvorani zagrebskega nadškofa na posebno konferenco, na kateri se bodo do sobote obravnavale cerkvene zadeve. Te konference se udeležijo sledeči vladiki: dr. Nikola Dobričić, nadškof in primas Srbije iz Bara, dr. Ivan Šarić, nadškof iz Sarajeva, fra. Rafo Rodić nadškof iz Beograda, dr. Anton Jeglič, škof ljubljanski, fra. Alojzij Mišić, škof mostarski, fra. Josip Garić, škof banja-lučki, dr. Bonefačić, škof splitski, dr. Mileta, škof šibenški, dr. Andrej Karlin, škof mariborski, dr. Josip Marušić, škof senjski, dr. Niarady, škof križevački, dr. Srebrenić, škof krčki, Vlaho Barbić, posvečeni škof iz Dubrovnika, msgr. Anton Akšamović, škof djakovski, dr. Ivan Gnidovec, škof prizrenski, Milošević, zastopnik škofa kotorskega, dr. Ferdo Rožić, apostolski administrator iz Beograda. Škofje so nastanjeni v nadškofijski palači in pri zagrebskih kanonikih in vsi gostje zagrebskega nadškofa.

Za zgradbo železniških stanovanj v Beogradu je določenih 17,5 milijonov dinarjev.

Radi bede v Argentini. Nad sto naših izseljencev iz Otoka Krka je odpotovalo te dni preko Sušaka v Zenevo in od tamkaj v Argentino. Ti izseljenci so radi tega vsega pomilovanja vredni, ker so kraji v Argentini, ki se odkazujejo našim izseljencem, skrajno nezdruži, delo pa suženjsko težko.

Uboj v policijski Petrovaradini. Nedaleč od Petrovaradinske trdnjave je prišlo te dni do spopada med dvema vinogradniškima paznikoma in četvorico vojakov. Vojaki so gnali konje na sprehod, oba paznika sta spoznala med vojak enega, ki je pogostokrat obiskoval vinograde, sta ga hotela prijeti in odgnati na komando mesta. Vojak seve ni hotel mirno s paznikom, prišlo je do medsebojnega porivanja, paznik Kovarek je ustrelil ter pogodil vojaka v rame tako nesrečno, da je obležal mrtev. Oba paznika so oblasti zaprla. Kovarek se izgovarja, da ga je vojak udaril s kamnom v prsa in nato se je nabila puška sama sprožila in smrtno pogodila vojaka Kaduniča.

Prišel je žid v Ljubljano, je mislil, da v zaspano prinesel bo novost.

Ponujal laške fige in razne migomige, kdo mara za norost?

Ponujal je mazila, sleparska razna mila, a kupil nihče ni!

Pri nas »Gazela« milo si svet je priborilo, vse drugo nam smrdi!

Saj je svetovnoznano napravilo Ljubljano, zato ga vse častil!

Konec karijere lažiškofa. Maja meseca se je pojavil v Ljubljani visok cerkveni dostojanstvenik grške vzhodne cerkve, ki se je predstavljaj povsod kot dr. Basil Levandis, nadškof in delegat jeruzalemskega patrijarha. Nadškof je vzbujal s svojim nastopom splošno zanimanje; napravil je več oficijelnih obiskov. Preje se je mudil v Beogradu, kjer je odlikoval razne osebe s križem sv. groba ter bil sprejet od raznih ministrov. Odpotoval je nato z diplomatskim potnim listom na Dunaj, kjer je njegova karijera doživela žalosten konec. V hotelu, kjer je stanoval, je napadel hčerko nekega tovarnarja s svojimi ljubavnimi ponudbami. Prijavila ga je policiji, ki je ugotovila, da je nadškof navaden slepar, ki je bil še pred kratkem neznan duhovnik v Grčiji, odkoder je pobegnil vsled nemoralnega življenja. Rede sv. groba je prodajal za drag denar, obenem pa se je pripravljaj na veliko »turnejo« v Ameriko, kjer je hotel nabirati denar za »sveto leto grške cerkve«. Dunajska policija mu je lepe načrte neusmiljeno prekrizala.

Srečo v zakonu ustvarja samo skrbnost in varčnost gospodinje! Te vrline ima pa samo ona gospodinja, ki uporablja izključno samo milo »Gazela«.

Borza (Avala). Zürich zaključni: Beograd 9.22, Pariz 23.35, London 25.10 tri četrti, New York 518.75, Milan 20.40, Prag 15.35, Wien 73.15, Budapest 0.00726, Berlin 123.30, Brüssel 23.60, Madrid 74.37, Amsterdam 208.37, Varšava 85, Bukarešt 2.50, Sofija 3.77 in pol, Zagreb devize: Pariz 253.60 do 257.60, London 271.39 do 273.34, New York 55.938 do 56.538, Milan 220.50 do 222.95, Praga 165.73 do 167.78, Wien 7.89 do 7.99, Berlin 1336.60 do 1346.60, Zürich 1082 do 1090. Valute: Dolar 55.30 do 55.90, lira 219.30 do 221.70.

Iz Maribora.

ZLOČINSTVO IN NEUMNOST.

Mnogo vezi je med obema, prvo čisto naravnost živi in uspeva od druge. Koliko silno zgovornih in poučljivih afer in škandalov imamo v tem pogledu, a vse nič ne pomaga, koliko »boljše-družbarjev« se znajde v kriminalu, a vse zastoj! Navadne ničle, bedaki, hohštapljerji, celo tatovi in goljufi z denarjem tako omamijo okolico, napravijo toliko ljudi za bedake, da nihče ne izreče vprašanja, ki bi ga moral imeti na jeziku: Odkod denar takemu človeku? —

Če ne bi bilo toliko neumnosti in malikovanja pred malikom — denarjem, bi bilo gotovo veliko manj zločinov, tatov in goljufov.

Hohštapljer in bodoči ali celo pravi zločinec je naenkrat v takozvani »boljši družbi« in koliko jih je, ki se kar rinejo, da bi se z njim seznanili ter se dali od njega tudi eslepariti. Ne vprašajo se, kdo je in kaj dela, ampak zadostuje jim, da so ga videli v tej ali oni »boljši« družbi, da ima denar, da ne zamudi nobene veselice itd.

»Kaj pa mislite?! Saj je vendar vedno v najboljši družbi!« — dobite za odgovor, če bolj dvomljivo in natančno vprašujete po takem tipu. Če se ne zadovoljite s takim odgovorom in ne kesate svojega vprašanja — ste gotovi za »boljšo« družbo. Tu ni pardona!

Par »boljšo družbarjev« se razkrinka, znajde v kriminalu, skeptiki glede novih se še pa vedno zavračajo z ogorčenim: »Kaj pa mislite?!« —

Ljudje, ki tako odločno legitimirajo svoje slučajne ničvredne znanee, so pa silno rigorozni glede vseh drugih ljudi. Predno vzamejo posla v hišo, zahtevajo pričevanja in priporočila, ki jih ne pozna nobena, še tako

stroga oblast. Prosilcu za službo se zaloputnejo vrata že pri pomislekih, ki jih je takorekoč — veter prinesel.

Sedanji mariborski carinski škandal — ali bo vsaj nekatere izmordil? — Prav slabo kaže! — Tu slišiš šovinista s skrajno neumnim in krivičnim mnenjem, da je špediter Hobacher kot Nemec gotovo vse Nemce zalagal prav po ceni z blagom, drugi zopet meni, da so od goljufije le mnogi ljudje imeli svoj zaslužek itd. Oba bedaka ne razumeta, da so goljufi najbolj internacionalni ter da »delajo« in delijo profite le z velikimi, dočim vse male — Nemce kakor Slovence — najgrše odirajo.

Končno pridejo še mnogoteri, ki prav skeptično menijo: »Saj ne bo nič posebnega iz cele stvari. Baje so neki »uplivni« poleg — — Taki pomisleki so slabo znamenje časa in razmer. Razne slabe skušnje in razočaranja so privedla do tega.

V prid aferašev je bila v Mariboru intervencija znanega dr. Manka Gagliardija, prej frankovca-emigranta, sedaj baje prav važnega frankovec-radikala, advokata Ivica Kovačevića in dr. Pernarja, advokata in radičevega poslanca iz Zagreba.

Treba paziti, da pri tej aferi ne bodo triumfirali ne bedaki in ne skeptiki. — tgr

Mariborska carinarnica štrajka ali kaj! Odkar je stopila ra dnevni red afera mariborskih carinikov, se mariborski trgovci bridko pritožujejo, da carinski uradniki nočejo več zacariniti iz inozemstva došle robe. Veliko naročenega blaga za Maribor čaka na odrešenje zacarinjenja od 28. septembra do danes, a zaman. Predstojništvo mariborske carinarnice opozarja, da je ravnokar omenjeni štrajk v občutno škodo trgovcem in kupcem in da ga prizadeta javnost ne bo več dolgo gledala mirno in hladnokrvno. Škandala na mariborski carinarnici niso krivi trgovci, je torej tudi maščevanje nad njimi neumestno! — ot.

Propagandna predavanja o esperantu. Esperantsko društvo v Mariboru priredi v nedeljo dne 18. oktobra 1925 ob 10. uri dopoldne v kazinski dvorani v Mariboru predavanje predsednika Jugoslovanske esperantske lige dr. Dušana Maruzzi-ja iz Zagreba o temi: Esperanto — svetovni pomožni jezik. Istočasno bo v predavalnici na vpogled vrsta esperantskih knjig, časopisov in trgovskega propagandnega materiala v esperantskem jeziku. Ta razstava bo otvorena tudi dne 17. in 19. oktobra 1925 od 3. do 7. ure zvečer. Za gospodom dr. Maruzzijem bo govoril gospod Rotković iz Zagreba v esperantsčini. Ob priliki teh predavanj se bodo tudi sprejemale prijave za esperantske učne tečaje, ki se začnejo koncem oktobra t. l.

Društvo stanovanjskih najemnikov sporoča svojim članom: 1. Počeniš od 15. oktobra t. l. dalje odpa-dejo društvene uradne ure in sicer ob ponedeljkih in četrčkih, ob ostalih dneh pa ostanejo neizpremenjene. Ta dva dni pa bo pisarniški tajnik pobiral od članov zaostalo članarino po stanovanjih. Prosimo vse prizadete, naj mu ne otežkočajo že itak neprijetnega posla, temveč mu gredo na roko in poravnajo članarino. Ker pa ima društvo dovolj drugega in njunega opravila, apeliramo sploh na vse člane, da žrtvujejo, letno listih par minut za društvo ter sami izročijo v društveni pisarni redno svojo članarino. 2. Zadnji čas se večkrat dogajajo primeri, da hišni lastniki nekaterim najemnikom samovoljno odvzamejo razne pritiskline, kot drvarnico, klet itd., ali jim pa zapirajo celo vodo. Tako postopanje je smatrati kot motenje posesti in je treba pravočasno proti temu storiti potrebne korake. Zato naj člani vsak tak slučaj takoj javijo v društveni pisarni.

Perutninarjem in ključavničarjem! Prihodno nedeljo, dne 18. t. m., si bomo ogledali ob pol dveh popoldne na vrtu g. Ernesta Birtiča, gostilničarja pri mestni klavnic v Mariboru, gajbe za razstavo perutninarje, ki so ravnokar dosele iz Nemčije. Prav ugodno vabim perutninarje in ključavničarje iz mesta in bližnje okolice, da se tega zanimivega razkazovanja zanesljivo udeležijo. — Franc Pirnat, drž. višji živinozdravnik.

Vinska trgatve. Prosvetno, društvo v Melju ima v nedeljo, 18. oktobra trgatve v dvorani g. Vlahoviča na Aleksandrovi cesti. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Z ozirom na številne pritožbe glede rejne svinj v Mariboru je mestni magistrat mariborski v svoji seji dne 25. septembra 1925 sklenil: kdor si je postavil zadnjih 5 let svinjski hlev, od 1. julija 1920 naprej, brez stavbenega dovoljenja, mora zaprositi do 15. decembra t. l., ako ne, se bo postopalo v smislu stavbenega reda, na kar se opozarjajo vsi interesi.

Zadruga pleskarjev in slikarjev javlja, da je v nedeljo, dne 18. t. m., ob 9. uri dopoldne, vpisovanje in oproščanje učencev v gostilni »Rotovž« na Rotovžkem trgu.

Elektrifikacija Studencev. Občinski odbor občine Studenci sklicuje glasom svojega sklepa v soboto, dne 17. t. m., ob 8. uri zvečer shod vseh interesentov radi pogajanja z mestom Maribor o elektrifikaciji. Shod se vrši v gostilni Senica. Razpravljalo se bo tudi o sporazumu med hišnimi posestniki in strankami radi plačila inštalacije.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo, 25. t. m. popoldne po blagoslovu se vrši predavanje za člane Katoliškega izobraževalnega društva v društveni sobi. Vabljeni so tudi nečlani. Pridite v obilnem številu.

Nabava hrane za vojaštvo. Dne 24. t. m. se vrši v karni »Kralja Aleksandra I.« v Mariboru ob 10. uri predpoldan ustmena licitacija (do katere se lahko stavijo tudi direktne ponudbe) za nabavo sledečih živil: 1000 kg domače živinjske masti, 200 kg olivnega olja, 4000 kg čebule, 5000 kg fižola, 4500 kg riža, 5000 kg makaronov, 5000 litrov kisa. Pogoji za licitacijo so na razpolago v pisarni štaba 45. puka. Za licitacijo je potrebna kvota v iznosu 5% celokupne vrednosti živil.

Znižanje tarife za izvoz fekalij. Mestni magistrat mariborski je na svojem kolegijalnem obravnavanju dne 28. avgusta 1925 sklenil, da se zniža od 4. septembra 1925 naprej pristojbina za izvoz 1 voza fekalij z 1 cevjo od 55 D na 50 D.

LISTEK.

Mali svet naših očetov.

Roman v treh delih. Spisal Antonio Fogazzaro.

Prevod iz italijanščine.

64

Tedaj je Franco ganjen pošepetal ženi na uho: »Ali mu naj poveva?« Ni ga razumela. Pogledala ga je v oči. »Da bom odšel«, je rekel, še vedno potihem. Luiza je vztrepetala in odgovorila vsa ganjena »da, da.« Tega ni pričakovala. V cerkvi je mislila, da omahuje. Franco je zapazil njeno začudenje. Postal je zmeden; začutil je, da se je njegov sklep omajal. Ona je to zapazila, zato je odločno odgovorila »da, da«, in ga potisnila proti Gilardoni.

»Dragi prijatelj«, je rekel. »Moram vam nekaj povedati.«

Profesor, ki je bil ves zatopljen v opazovanje ognja, ni odgovoril. Franco mu je položil roko na ramo. »Oh«, se je zganil. »Oprostite. Kaj ne?«

»Nekoga moram priporočiti vašemu varstvu.«

»Mojemu varstvu? Koga?«

»Starega moža, ženo in otroka.«

Oba moža sta se molče gledala, eden ganjen, drugi začuden.

»Ne razumete?« je zašepetala Luiza.

Ne, ni razumel, ni odgovoril.

»Priporočam vam«, je odgovoril Franco, »svojo ženo, svojo hčerko in našega starega strica.«

»Oh!« je vzkliknil profesor ter pogledal sedaj Luizo, sedaj Franca.

»Proč bom šel«, je rekel s smehljajem, da je zabolelo Gilardoni v srce. »Stricu še nisva tega povedala, a stvar je potrebna. V naših razmerah ne morem ostati tu brez dela. Rekel bom, da grem v Milan. Kdor hoče, naj verjame. V resnici pa bom šel v Piemont.«

Gilardoni je molče sklenil roke. Bil je ves osupnjen. Luiza je objela Franca, ga poljubila, položila svojo glavo na njegove prsi ter zaprla oči. Profesor je mislil, da se je z boleščjo uklonila moževi volji. »Oh, čujte«, je rekel, obrnjen k Francu. »Če bi bila vojna, bi že razumel. Da pa samo iz gospodarskih razlogov povzročate svoji ženi toliko boleti, nimate prav!«

Luiza, ki je imela še vedno eno roko ovito okoli vratu svojega moža, je z drugo roko pmignila profesorju, naj molči.

»Ne, ne, ne«, je zamrmrala in ovila zopet obe roki okoli Francovega vratu. »Prav ima, prav ima.« Ker pa je Gilardoni vztrajal pri svojem mnenju, je spustila moža. »Toda gospod profesor!« je rekla in mahala z rokami, »če mu jaz pravim, da stori prav, da gre, če mu rečem jaz, njegova žena! Toda dragi gospod profesor!«

Gospod se sprejme na hrano in stanovanje. Maribor, Gledališka ulica 2, pritličje, levo. 514

Mizarski vajenec se sprejme v tovarni Ferdo Potočnik v Mariboru, Vinarska ulica 29. 515

Zamenja se lepa dvenadstropna hiša v Mariboru v sredini mesta proti enaki hiši v Celju. Hiša se tudi takoj proda. Upravništvo: Maribor, Gregorčičeva ulica 8. 511

Novoupeljana gostilna s petimi gostilniškimi sobami na prometnem kraju, z velikim vrtom, gospodarskim poslopjem, in 4 oralom zemlje, v bližini Maribora, tik kolodvora, se radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj odda v najem. Najemnina se plača 1 leto naprej. Naslov v upravi »Naše Straže.« 510

Stanovanje, obstoječe iz 4 sob in pritlikin, se brez posredovanja stanovanjskega urada takoj odda. Vpraša se v Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru, Stolna ulica 6.

Cenjenim damam se priporočam za napravo kostumov, oblek, plaščev in šiviljskega dela sploh. Frančiška Robar, šivilja, Ruška cesta 7, II. nadstropje, Maribor.

Marljive zastopnike išče stara zavarovalnica v vseh krajih prevaljskega marenberškega in slovenjgraškega okraja. Javijo naj se le tamošnji domačini na upravo lista pod »Trajen dober zaslužek.« 487

Pletene jopice, bluze, telovnike za moške in ženske, sviterje, kostume, spodnja krila, pelerine, kapice, nogavice, dokolenice itd., vse iz najboljšje volne, dobro izdelano in za nizko ceno dobite v strojni pletarni M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 489

Dobro žgane zidake, bobrasto strešno opeko, opeko za tlakovanje ponuja krožna peč Tschernitschek, Kamnica. Mestni naslov: Maribor, Trubarjeva ulica 5. — Oddaja se tudi potrta in preveč žgana opeka. 486

Stiskalnice in mline (patent Rudl) za grozdje in sadje ima v zalogi tvrdka Hochnegger in Wicher, Maribor, Koroška cesta 53. Izdelovanje pohištva in stavbeno mizarstvo. Postrežba točna. Cene nizke. 342

Kavarna »Mestni park«. Vsak dan svira znani Slager-Trio »Šmid-Hercer-Bernkopf« od 21. do 1. ure in popoldne (pri lepem vremenu) od 17. do 19. ure.

Sično zahval

za mnogobrojne izraze ljubeznivega spomina na mojih 80 let izrekam vsem skupaj in vsakemu posebej. — Maribor, dne 15. oktobra 1925. — Notar dr. Firbas.

Razprodaja

Vsem cenjenim interesantom naznanjam, da zaradi opustitve svoje trgovine oddajam dobro sortirano zalogo čevljev za gospode, dame in otroke po znatno znižanih cenah. Z odličnim spoštovanjem:

E. Biazina, Maribor,

Slovenska ulica 2.

512

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

KARO-čevlje

Lastne delavnice — solidne cene.

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.

Le najboljše je najcenejše.

POPRAVILA

MEHANIČAR IVAN LEGAT

Specialist za pisarniške stroje

MARIBOR

samo Vetrinjska ulica 30.

Telefon št. 434.

Armin Ellinger

trgovina usnja in čevljarских potrebščin

Kralja Petra trg 9. MARIBOR Kralja Petra trg 21

: Tovarna pohištva :

ob železniški progi, se radi družinskih razmer proda. Ponudbe pod »Tovarna« na upravo lista. 508

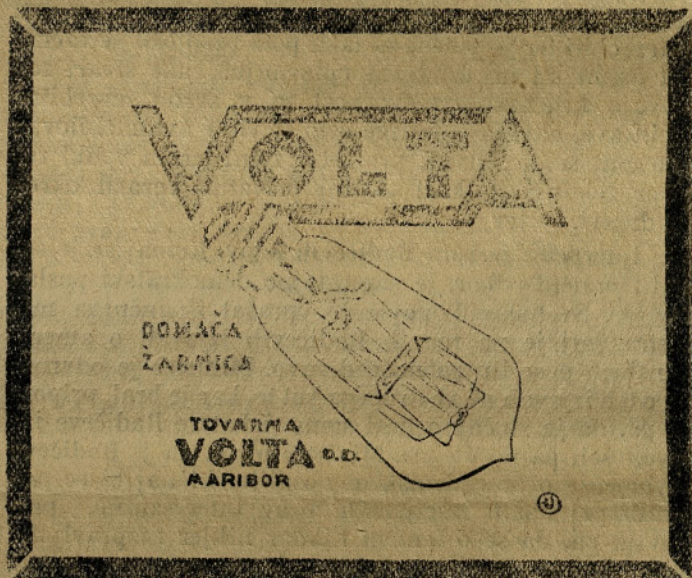
Osebni avto

»Puch« VIII. v dobrem stanju, pnevmatika skoro nova, kakor tudi Phonola, pripravna k vsakemu glasovirju, se proda. Ponudbe pod »Jug« na upravo lista. 509

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri

Okraji po ožjih v Ljubljani.

Prejete hranilne vloge nazadnje po 8% večje, kot so bile po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov, kot gotovino ter izvršuje vsa nakazila. Tekoči računi.

Poglejte cekine!

V Zlatorog-terpentin-milu se nahajajo zlatniki po 10 frank.

Zlatorog-terpentinovo milo je boljše kot navadno milo, je s terpentinom kemično vezano milo v najbolj učinkoviti topljivi obliki. Dve mogočni čistilni moči sodelujeta in se izpopolnjujeta:

terpentin razkroji nesnago, milo jo izpere,

učinek Zlatorog-terpentin-mila je zato neprekosljiv!

V najkrajšem času se je Zlatorog-terpentinovo milo pri kupilo vsem gospodinjam in vsaki, ki je enkrat prala z istim, ne uporablja več drugega mila.

Da se seznanijo z Zlatorog-terpentinovim milom tudi najširši krogi, se od 1. avgusta t. l. v vsaki tisoči komad

Zlatorog-terpentinovega mila

vpreda 10-fr.-zlatnik, ki med uporabo bliskaje pozdravlja presenečeno gospodinjstvo. Veliko zlatnikov se je dosedaj že našlo. Kupite še danes zlato vredno milo in iščite zlatnik!

Naša nad vse ljubljena, skrbna mati in stara mati, gospa

Elizabeta Durjava roj Mlekuš

nas je dne 15. t. m. po dolgotrajni in mukepolni bolezni, v 77. letu svoje dobe za vedno ostavila.

Nepozabno rajnico položimo v soboto, dne 17. t. m., ob 16. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju k poslednjemu počitku.

Sv. maša zadušnica bo darovana v torek, dne 20. t. m., ob 7. uri v mestni in župni cerkvi.

Maribor, dne 16. oktobra 1925.

Zalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.